

גשתה-הפרידה לפרץ קורנפלד

אשר לעמנו בארץ-ישראל.

ה' קסלמן מנהל החשבונות לממשלת א"י שהחל בעברית וסים באנגלית, עמד על הטכשולים הרבים אשר בדרך הפקיד הכללי, הפקיד ארץ-ישראלית בפרט והפקיד היהודי בארץ ישראל בכלל ובפרט. למרות מבשולים אלה עלה בידי ה' פרץ קורנפלד להצטין ול- האציל את אישיותו המיוחדת על כל יודעיו. ה' קסלמן הוסיף, כי בעבודתו זאת עזרה לו אשתו אשר ידעה כי עליה לחלק אתו יחד את קרפתקאותיו הממשלתיות. עתידו של כל פקיד תלוי באשתו, ומאשר הוא הפקיד אם אשת-חיל לו בעבודתו.

ה' מנהל הסתפק בחברים אחרים, שבהם הביע את תמחוננו על הפקיד העליון הזה, ה' פרץ קורנפלד, שעם היותו לא אנגלי, לא אמריקני ולא ארפי הוא אולי, מכל הפקידים ילידי הארץ, גם אמריקני, גם אנגלי וגם ארפי בשמותו, בדרכיו, בהבנתו העמוקה את הענינים, לא זאת בלבד, אלא שמכל שאר הפקידים הצטין ה' קורנפלד וכמתנותו ובשלותו, במעוט דבריו וברבוי מעשיו, ותושבי מחוזי-פנו, עברים וערבים, ימצאו בו בלי ספק אדם-המעלה אשר יוכלו לבטח בו ולהשען על הבטחותיו.

ה' ר' עזמות, של "דאר היום", סים את שורת הנאמים בדברים יפים אחרים ובהערות מחודדות ומצחיקות, כדרכו תמיד, והיות שאין איש זולתו היכול לספרם כלשונם ימצאום הקוראים במרוד המיוחד לו השבוע הזה. די אם יוגד כאן, כי הנאספים נהנו כלם מדבריו המחוכמים.

לסוף — "מסמר" הערב, מנאמו של התן המשתה, שעשה רשם עז ועמק על כל המוזמנים, בהיותו מנאם רציני ומלא ענין, אשר בו תאר ה' פרץ קורנפלד לפני שומעיו, בקוים כוללים, את תפקידו ואת מטרתו של הפקיד העברי, וזבל שמסבות מוכנות מאליהן אין אנו יכולים לתת כאן אלא תמצית קצרה ממנו.

ה' קורנפלד אמר בין שאר דברים : אדם האוהב את מולדתו מחויב לעשות את כל אשר ביכלתו, להקדיש את כל מרצו ומאודו, ואינו ראוי לתהלה עבור זה. ראוי לגנאי אותו האדם שאינו נותן את כל אשר הוא יכול לתת.

הפקיד היהודי בממשלת, שבא בתחלת המשטר הנוכחי היה עליו לספל בחנוך משר- לש : חנוך עצמו, חנוך הקהל, וחנוך הפקידות האנגלית.

הנואם מציינ עובדות אחרות על החנוך העצמי שקבל לפעמים צורה מגוחכת בזמן שהפקיד צריך היה להסתגל למעשים שלא ידעם תמל שלשם.

חנוך הקהל היה קשה ממנו. היו כאלה ששערו להם את הפקיד הממשלתי כפחה תורקי או כמושל רוסי שחייבים לכרע בדרך לפניו, והיו לעמתם כאלה שחשבו את הפקיד הממשלתי, ביחוד היהודי, ל"מציאה" מן השמים שהזמין להם הקב"ה שחייב לנשנות את רצונם ולמלאת מבלי פקפוק את כל משאלותיהם. הנואם נותן דוגמאות טפוסיות ממקרים משני הסוגים.

התפקיד השלישי, חנוך הפקידות חברי- טית, היה הקשה ביותר, ולרגלי התנאים בלתי הנוחים שנמצאו בהם הפקידים היהודים בזמן הראשון, לא יכול היה להתגשם למעשה. ההשפעה הכי גדולה היתה זו של הסניבה, והסניבה לא היתה אז לא יהודית ולא ציונית. הנואם מציינ את העבודה החשובה שנעשתה במובן זה ע"י חברת "הסולל" למיום הוסדה. ביחוד ע"י השבועון האנגלי ה"פלסטין וויקלי".

התנאים גם כיום אינם אותם שלהם אנו שואפים. אולם אין אנו צריכים לשכח שאין אנו יכולים להאשים ברצון רע את מי שהוא. מה שאירע אירע מסבת אי-הבנה וחסר-הבנה זה צריכים אנו לזקף לחובנו הרבה יותר מאשר לחוב הפקידות.

את עבודתנו מוכנים אנו לעשות גם הלאה, בלי לאות, במרץ, בקצב, בסבלנות, וקרן האורה אשר תנחיל אותנו בדרכנו זו היא האהבה למולדתנו היקרה לנו מכל. מנאמו זה נתקבל בסערה של מחיאות כפיים ובשתית "לחיים" לו ולארץ ישראל הצעירה.

ובהעיר ה' איתמר בן-אב"י און, כי מנאמו של ה' פרץ קורנפלד העתה הגביר בנו עוד יותר את החכרה, עד כמה לא טעינו בהערכתנו אותו כפקיד ממשלתי ממדרגה ראשונה וכאחד מבחיריהם של בני-הארץ בעבריותם הרעננה. נגמר סדר המשתה וברג- שות נעימים נתפזרו הכל לבתיהם בשעה מאוחרת בלילה.

כאשר כבר הודענו בגליון יום אתמול י"ה שגשתה-הפרידה אשר נערך בגנה-העיר בכורו של ה' פרץ קורנפלד, ביומת "הסולל", ל"אר-היום" וה"פלשתינו-ויקלי", מצולח עד אד, בין המוזמנים נוכחו, מלבד חנוך ומשתה והגברת אשתו, גם ה' זולוטקוף, ה' קסלמן, ה' מוהלי, השופט משה ולירו והגברת אשתו, ה' יצחק עבאדי, ה' אברהם מזרחי, ה' אשר ספיר, הא' והגב' איתמר בן-אב"י, ה' אלעזר אלישר, ה' והגב' זלמן וייט, ה' והגב' י. קרניאל, הא' והגב' יעקב פרנקו, הגב' ימימה ברק והגב' דבורה בן-יהודה, ועוד. ה' ניורוק, סגן המזכיר הראשי, הודיע ברגע אחרון, כי לרגלי הצטננות עזה לא יכול לצערו לבא אל המשתה וכמו"כ הא' נימוי ממחלקת-הקה"ק בירושלם, וה' נד פרומקין, שופט בבית-הדין לערעורים, לא בא מפני שעור-ה"לפני שבועים נקבעה בביתו אספה חשובה בעניני משפטים. הא' משה בר-נסים, ממערכת "דאר-היום", לא בא לרגלי אבילותו בשל מות עליו אמו.

ה' יונה אמדורסקי ערך את האולם ואת השלחנות בטוב טעם, ורוח של ידידות וחרדה שרר במשך כל שעות המשתה.

ה' איתמר בן-אב"י פתח את שורת המנאמים בדברים נלהבים אחרים, אשר בהם הרגיש ביחוד את עבודתו השטתית והפוריה של ה' פרץ קורנפלד בחמש שנות כהונתו בתור עוזרו של מושל ירשלם. הוא היה תפקיד הראשון שהיה ראוי לשמו זה מאז נכנסו האנגלים לארץ, ועם זרם השנים שעברו גדלה השפעתו האישית והמשרדית על כל יודעיו. אחת סגולותיו העקריות של קורנפלד היא הבנתו את ערך המשמעת ואת חשיבות הדיוק והשלמה בעבודת הפקיד, ועל ידי כך קבע במשרדי השלטון המחוזי כעין מסורת של פקידות עבריה, אשר היתה למופת לאחרים ומושלינו האנגלים, בראותם לעיניהם את עבודתו הקבועה והשלמה של ה' פרץ קורנפלד נוכחו במהרה, כי שקר דברו בנו שונאינו שאין אנו יכולים להסתגל לממשל ולרדיה.

ה' איתמר בן-אב"י סיים את מנאמו בהביעו, בשם "הסוללים", את שמחתו על אשר אחד מחשובי חבריהם לדעה וממייסדיהם הראשונים של "הסולל" ועתונותו, בן עירם יצחק פרץ דגן בשמו העברי, הגיע למשרה עליונה ונכבדה כהמשרה אשר ניתנה לו על ידי מושל ירושלם ובמחוז יפו, החשוב כל כך לעתידותינו הלאומיים בארצנו זאת, נאחז לה' ולהגברת קורנפלד לשוב במהרה ירושלימה, העיר אשר היתה עדה לתחילת עבודתו הנפלאה ואשר תקראתו חזרה אליה למלוי תפקידים עוד יותר גדולים ועוד יותר מהירים בעתיד.

ה' יצחק עבאדי, המתורגמן הראשי לעברית בבית הממשלה, על הנ הצופים, דבר אחר כך ובעברית צחה ועשירה העריך את חברו וידידו בעבודה הממשלתית בדברים האלה : הפקיד העברי בממשלת א"י עובר בדרך מלאה חתחתים וקוצים אל התכלית סרהוקה שהוא משהו לנגד עיניו. על צד האמת זהו בית-חנוך שבו הוא מתמרן בשביל שרות העם והמולדת, הוא, כאחד מן הראשונים שהתחיל לשמש בשלטון הארץ, יודע שמתחת לאותיות היבשות, למספרי הסמכות ולטרטמים המקור- טעים קורא והפקיד העברי את הנשמה שביבש השלטוני הרגיל. חנוך-הערב הוא אחד מן הראשונים העומדים בשורות הראשונות, מתחת ליבש ולקריירות השלטונות המצוינת אותו. תכונה שהנה באמת יקרה לכל פקיד, מפני לב הם תר אשר לפניו רק מטרה אחת — קדמת המולדת. וזוהי תכונה היקרה שבעתים לפקיד עברי בשלטון הארץ.

רבות דובר על שעויות העלויות של הפקיד ושעויות היאוש ; הכל הסכימו שאין הפקיד דות וביחוד בממשלה בכלל מתוקה מצפיות ודבש (צחוק) ואולם חמש שנות נסיון הן ערובה להסתגלות למעמד זה שהנהו כ"כ קל אך יחד עם זה כ"כ סבד...

הוא מאחל לתת הערב לא רק קדמה בעבודה אלא גם ובעיקר התמדה באותה הדרך אשר הלך בה (מח"כ).

ה' לאון זולוטקוף, העסקן והסופר הציוני הידוע, שבא אלינו מאמריקה והוא עכשיו ממנהלי "בית-דפוס ירושלם", דבר בקצרה, והבליט ביחוד את שמחתו על אשר זכה להיות נוכח במשתה שרוב מוזמניו הם מילידי הארץ אשר הגיעו כבר ל"גבורות" — לא בשנים אומנם, אלא בפעולות. הוא הביע את בטחוננו, שילידי הארץ יתפשלו יותר ויותר את מקומם הראוי להם בבית הלאומי, וכפנותו אל-ה' פרץ קורנפלד קרא : "מי יתן וכדרכך הקשה להשלטת המסרת הפקידותית בארצנו, תמצא לך תומכים ועוזרים מקרב כל החוגים